

III Semester M.A. Examination, May/June 2023
(CBCS) (Semester Scheme)
RURAL DEVELOPMENT AND MANAGEMENT (Open Elective)
Paper 3.6 : Rural Development and Co-operative Management

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

- Instructions :** 1) Answer **all** Parts.
2) Answer **any two** questions from Part – A.
3) Answer **any three** questions from Part – B.
4) Answer **any two** questions from Part – C.

PART – A

ಭಾಗ – ಎ

Answer **any two** questions :

(2×5=10)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

1. Explain the “PURA” model.
“ಪುರ” ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. Explain the problems of Co-operative marketing.
ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. Write a note on “Gandhian Model” of Rural Development.
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ “ಗಾಂಧಿಯನ್ ಮಾದರಿ” ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. Write the salient features of Rural Economy in India.
ಭಾರತದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

PART – B

ಭಾಗ – ಬಿ

(3×10=30)

Answer **any three** questions :

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

5. Trace out the history of decentralized planning in Karnataka.
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಗುರುತನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. Discuss agriculture based programmes in Rural Development.
ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕೃಷಿ-ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

P.T.O.

7. What are basic elements of Rural Development ? And how they are important for Rural Economy ?

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು ? ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ ?

8. Explain the primary agricultural co-operative societies.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೃಷಿಪತ್ತಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

9. What is meant by co-operation ? Briefly explain the principles of co-operations.

ಸಹಕಾರ ಎಂದರೇನು ? ಸಹಕಾರದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

PART – C

ಭಾಗ – ಸಿ

Answer **any two** questions :

(2×15=30)

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

10. Discuss the “Wage Employment Programmes” for poverty alleviation in Rural India.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಲ್ಲಿ “ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ” ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

11. Explain the rural development experiments in pre-independent India.

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

12. Explain the role of Non-Governmental Organisation (NGO's) and Community Based Organisations (CBO's) in Rural Development.

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಾಧಾರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ.

13. What is meant by primary milk production societies ? Briefly explain the functions of primary milk production societies.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘ ಎಂದರೇನು ? ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕ ಸಂಘಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.